

# Fiskerihovedstaden Båtsfjord



På 1990-tallet opplevde kyst-Finnmark en storstilt omstilling. Også landets største fiskerikommune, Båtsfjord opplevde vanskelighetene som resulterte i industrinedleggelse og stor ledighet. Noe måtte gjøres for å kunne komme gjennom omstillingsprosessene - og for å kunne stå rustet til å møte en «ny» tid. En av utfordringene var å heve kom-

petansen, på alle nivåer. Resultatet ble igangsetting av en rekke kvalifiserings- og utdanningsprogrammer. Det ble blant annet igangsatt desentraliserte utdanningstilbud – også på universitetsnivå. Kommunen overtok også driften av Båtsfjord videregående skole. Dette Båtsfjord-magasinet er viet kompetanse og utdanning.



## Kjære leser

En profilert næringslivsleder innen fiskerinæringa sa at «Båtsfjord vil lykkes hvis de har kompetansen som kreves og mange nok som er dedikert for oppgaven».

Vi skal spisse kompetansen, og stille med de dedikerte i alle virksomheter.

Full fokus på egen kaikant e nåkka vi kan i Båtsfjord. La det fortsette sånn.

### Ga ikke opp



Ronny Isaksen

### «Arkitekten»



Turid Moldenæs

### Ønsker flere lærlinger



Stine Ballovarre

### Rør ikke skolen vår



Elin Horn

### Høyere utdannet



Ketil Pettersen og Durita Jakobsen

### Ble suksess



Ronald Wærnes og Rune Pettersen.



# Kjære leser

**D**et at majoriteten av våre innbyggere har tro på fremtiden for Båtsfjord-samfunnet, er avgjørende for at vi skal lykkes med å skape det gode liv på Finnmarkskysten. Framtidstro skapes av gode historier som synliggjør muligheter.

Slik begynte jeg lederen i det forrige bilaget. Det omhandlet næringsliv og næringsutvikling. Denne gangen er temaet kompetanse. Innledningen mener jeg er akkurat like viktig i dag som da, derfor gjentas den.

En av de store utfordringene, og kanskje den viktigste, både for de som skal levere offentlige tjenester og vårt allsidige næringsliv, er å skaffe personell som har den kompetansen som etterspørres.

Den andre store utfordring er å kunne heve kompetansen til medarbeiderne etter hvert som kravene øker eller endrer seg.

Den tredje utfordringen er å gi mennesker som bor her, muligheten til å endre sin kompetanse hvis strukturelle endringer i for eksempel fiskeriene gjør dette nødvendig.

I Båtsfjord kan vi fortelle en



lang historie når vi snakker om kompetanseheving. Båtsfjord opplæringscenter, fagbrev i fiskeindustrien, telematikkstudio, Universitetet i Båtsfjord og Båtsfjord videregående skole er alle stikkord som forteller om utradisjonelle måter å gi personer muligheten til å øke sin kompetanse.

Det er også historien om visjonære personer og godt samarbeid mellom det offentlige og det private næringsliv.

Når vi da kan fortelle en sånn fenomenal historie er vel alt bare fryd og gammen. Nei dessverre!

Båtsfjord er et tradisjonelt industristed der mange klarte seg

greit uten formell kompetanse. Kunnskap om fiskerinæringa og bevisstheten om at vi produserte mat for markeder i store deler av verden, ga oss de fortrinnene vi trengte for å fortjene tittelen Fiskerihovedstaden. Vi fortjener ennå tittelen, men må ta grep for å beholde den.

Statistisk ligger vi veldig lavt når vi måler gjennomsnittlig utdanningsnivå. Dette er en sak vi har beskrevet og bestemt oss for å gjøre noe med. Vi ser at vi sakte utvikler oss i riktig retning fordi vi har fokus på dette. Det er bra, men vi må nok øke trykket.

Medarbeidere må øke og endre sin kompetanse oftere og i større grad enn noen gang. Både de tradisjonelle og de nye næringene vil bli karakterisert som kunnskapsbedrifter. Høy kompetanse blir en forutsetning for å være med. For at vi skal lykkes må vi kunne tilby disse mulighetene for alle der de bor. Det å levere denne muligheten til folk der de bor er vår oppskrift på utvikling.

En profilert næringslivsleder innen fiskerinæringa sa at «Båtsfjord vil lykkes hvis de har kompetansen som kreves og mange nok som er dedikert for oppgaven».

Vi skal spisse kompetansen, og stille med de dedikerte i alle virksomheter.

Full fokus på egen kaikant e nåkka vi kan i Båtsfjord. La det fortsette sånn.

**Frank Bakke Jensen**

Ordfører Båtsfjord kommune

## – Vi snur kysten

**Utgiver:** Båtsfjord kommune v/ordfører Frank Bakke Jensen  
**Koordinering/tilrettelegging:** Linken Næringshage  
**Redaksjonelt:** Bjørn Hildonen  
**Layout:** Sixtein Larsson  
**Grafisk produksjon/trykk/distribusjon:** Dagbladet Finnmarken



# Kulturkalender



SPARKIADE: Glimt fra den niende sparkiaden i Båtsfjord.



Foto: Inge Wahl

### Tirsdag 24. mars

Barnegospel  
 Basseng alle  
 Basseng kvinner  
 Badminton for trimmer  
 Damekoret  
 Revmatikerne i gymsalen  
 Bridge  
 Badminton har årsmøte i kantina

### Onsdag 25. mars

Skikarusellen  
 Seniordans

### Handikapridning

Basseng alle  
 Basseng menn

### Torsdag 26. mars

Ungdomskafé  
 Ungdomsrevy på kafeen  
 Kveldsåpent bibliotek  
 Historielaget har dugnad på museet

### Fredag 27. mars

Ungdomsklubb  
 Basseng alle

### Lørdag 28. mars

4H arrangerer matskole på skolen  
 4H arrangerer karneval på skolen  
 Ungdomsklubb  
 Basseng alle

### Søndag 29. mars

Høymesse i kirka  
 4H fortsetter matskolen  
 Aktivitetsdag for barn på idrettshallen  
 Ungdomskafé  
 Kino: «Den fantastiske historien om Benjamin Button»

### Mandag 30. mars

Jippi-koret, avslutning  
 4H dag med riding for alle  
 Åpen idrettshall for ungdommer  
 Helsestasjon for ungdom  
 Musikkforeninga  
 Hobby/strikkeverksted  
 Kveldsåpent bibliotek  
 Minikoret  
 Mikrobryting



PÅ HEIMSTEDET: Ordfører Frank Bakke Jensen er opptatt av at ungdommen får muligheten til videregående utdanning på sitt hjemsted.

Foto: Bjørn Hildonen

# – Muligheter for alle

– Det er bare et svar på hvordan Finnmark skal ta del i den framtidige verdiskapingen i nord. Her må vi få til et skikkelig løft for å stille med tilstrekkelig kompetent arbeidskraft slik at fylket skal kunne ta de mulighetene som kommer, sier Båtsfjords ordfører Frank Bakke Jensen.

**JJ** Det beste politikerne kan gjøre er å tilby studiespesialisering i samarbeid med kommunene. Fokus på det 13-årige skoleløp gir bedre kvalitet i grunn- og videregående skole.

Frank Bakke Jensen

Han mener bestemt at det må etableres 3-årig videregående tilbud i alle kommuner for å øke kunnskaps- og kompetansemiljøet.

## Må øke muligheten

I dag har Båtsfjord kommune ansvar for den videregående skolen. Nå ønsker fylkeskommunen å frata kommunen det ansvaret. Ordfører Bakke Jensen frykter at Båtsfjord-ungdommen fra høsten får et videregående tilbud som ikke er like godt som dagens.

– Nå håper jeg det ikke går slik jeg frykter. Det beste politikerne kan gjøre er å tilby studiespesialisering i samarbeid med kommunene. Fokus på det 13-årige skoleløp gir bedre kvalitet i grunn- og videregående skole. Vi øker mulighetene for at flest mulig av vår ungdom fullfører videregående i hjemkommunen. I Båtsfjord ser vi at dette gir flere lyst til å ta høyere utdanning. Yrkesfag må bli en kombinasjon av LOSA (Lokal Opplæring i Samarbeid med Arbeidslivet) og sterke faglinjer ved de store videregående skolene. Altfor få av de unge som starter på yrkesfaglige linjer fullfører i dag utdanningsløp.

Dette må tas på virkelig alvor. Fiske, reiseliv, jordbruk, reindrift, bergverk og energi er alle næringer som krever kunnskap og kompetansemiljøer i fylket for at Finnmark skal lykkes, sier Bakke Jensen.

## Trenger sterke miljøer

Ordføreren, som også er å finne på toppen av Finnmarks Høyres stortingsvalgliste, er svært opptatt av høyere utdanning. Han trekker blant annet fram muligheten til utdanning ved å benytte studiesenteret.no.

– Her har vi flyttet campus ut til brukerne, samtidig som vi tilbyr høyskolemiljøene flere studenter, sier ordføreren.

Bakke Jensen er klar på at næringslivet i fylket vil bestå av en kombinasjon av primærnæringene, energi, kunnskapsmiljøer og reiseliv.

– I tillegg trenger vi en sterk tjenesteleverandørsektor bestående av offentlige og private aktører, for å levere de tjenestene det offentlige har ansvar for. Sterk fokus på miljø og bærekraft forplikter oss til å ta hensyn til dette ved utøvelse av all næringsvirksomhet, sier Bakke Jensen.

Han mener det er få motsetninger mellom miljøvern og olje, fisk, reindrift eller reiseliv.

## Få motsetninger

– Det gjelder å ta de hensyn som kreves. Historien om mektig natur, den hvite vidda og den blå åker er like viktig for alle næringer.

– Det gjelder å ta de hensyn som kreves. Historien om mektig natur, den hvite vidda og den blå åker er like viktig for alle næringer.

ene. Derfor må vi tar hensyn til dette. Vi skal bruke den samme historien for å fremme alle næringer, sier ordfører Frank Bakke Jensen.

Han understreker at Finnmark er avhengig av alle finnmarkinger. Etnisk bakgrunn skal ikke brukes når verdier skal tildeles. Alle må utvise respekt for hverandre, ulike som vi er, hevder ordføreren.

**STYRON NOR AS**

firmapost@styronor.no



# Ga ikke opp

Fra høsten 2003 fikk Båtsfjord kommune tillatelse fra Kirke- og undervisningsdepartementet til å drive sin egen fullverdige videregående skole, som en forsøksordning fram til våren 2009.

Men forut for departementets vedtak om å tillate kommunen til å fristille seg fra den offisielle fylkeskommunale skolen var lang og kronglet.

Båtsfjord kommune er i dag den eneste kommunen i landet som siden skoleåret 2003/04 har hatt ansvaret for videregående opplæring, en oppgave som i alle andre fylkeskommuner er tillagt den enkelte fylkeskommuner.

Forsøket ble den gang iverksatt som en del av Kommunal- og regiondepartementets forsøk på å overføre oppgaver fra fylkeskommunen til kommuner. Den gang var Høyres Erna Solberg kommunalminister, med Kristin Clemet, også hun fra Høyre, som utdanningsminister. I Båtsfjord kommune satt på det tidspunkt Høyres Just Hjalmar Johansen som ordfører.

**Hvorvidt kommunen får fortsette med dagens skolestruktur, som er blitt en ubetinget suksess, vil bli avgjort av fylkestinget senere i inneværende uke. En ting er klart, alle i Båtsfjord håper modellen som ble iverksatt i 2003 kan bli permanent. Innstillingen fra rådmannen er at skolen tilbakeføres fra kommunen til fylkeskommunen.**

## Ville snu utviklingen

Bakgrunnen for at Båtsfjord ønsket et bredere tilbud var ikke minst at utdanningsnivået i kommunen var blant det laveste i landet. Med et utvidet tilbud var argumentene fra Båtsfjord blant annet at flere ville begynne på - og fullføre videregående utdanning. Videre ville det føre til at ungdom ble lengre i kom-

munen, noe som vil øke sjansen at de kommer tilbake til etter endt utdanning.

– Det ville, etter vår oppfatning, bli lettere å fange opp «drops outs»-elever med et utvidet tilbud her i kommunen. Borteboende elever, som av ulike årsaker sluttet og returnerer hjem, ville få et utdanningstilbud på sitt hjemsted. Et annet argument var at arbeidslivet setter strengere krav til kompetanse. Og noe som ikke er uvesentlig, er avstanden til nærmeste skole, som er Vadsø. Avstanden er 173 km (en vei!), sier Isaksen

En slik utvikling var ikke ønskelig. Derfor startet arbeidet med etablering av et lokalt tilpasset utdanningstilbud som kunne sikre større rekruttering, bedre gjennomføring og et mer helhetlig 13-årig skoleløp i kommunen.

## Ikke gehør

Båtsfjord kommune fikk filialskolestatus med grunnkurs i allmenne fag og handel- og kontorlag i 1974, underlagt Vadsø videregående skole. I 1986 ble filialstrukturen endret og filialskolen ble overført til Honningsvåg fiskefag og videregående skole.

Tilbudet i Båtsfjord var fra skoleåret 2000/2001 kun grunnkurs i allmenne fag. Men for skoleåret 2002/2003 ble det i tillegg tilbudt videregående kurs 1 og kurs 2 ved filialen, som kommunen finansiert i sin helhet.

I landets største fiskerikommune var det imidlertid et klart ønske om et utvidet videregående tilbudet. I det arbeidet sto Båtsfjord Opplæringscenter AS (BOAS), etablert i 1993, helt sentralt. BOAS ble for øvrig lagt ned i 2004 og oppgavene ble overført Linken Kompetanse, fra 2006 Linken Næringshage.

– Da vi i 2000 startet arbeidet med et bredere videregående utdanningstilbud fikk vi ikke gehør i fylkeskommunen. Begrunnelsen var økonomi. For øvrig ble det også diskutert private løsninger, sier daglig leder for Linken næringshage, Ronny Isaksen. Han var på det tidspunkt ansatt i BOAS og fikk



**GODT TILBUD:** Det videregående tilbudet vi har hatt i mange år er et meget godt tilbud, som vi håper videreføres, sier daglig leder ved Linken Næringshage, Ronny Isaksen. Foto: Bjørn Hildonen

prosjektansvaret i arbeidet med etablering av et nytt videregående tilbud i kommunen.

## Lavt nivå

Selv om Båtsfjord fikk et klart politisk nei til utvidelse av tilbudene, var det fortsatt et sterkt ønske om å etablert et fullverdig videregående tilbud i kommunen. Derfor ble det i mars 2000 nedsettes en lokal styringsgruppe, ledet av Ronny Isaksen, som skulle jobbe videre med utvidelse av tilbudene i Båtsfjord. Dette førte blant annet til at styringsgruppa i juni måned samme år fikk et møte med utdanningsetaten i Finnmark fylkeskommune. Men igjen ble det nei fra fylkeskommunen.

– Ønsket om et utvidet tilbud i Båtsfjord var fortsatt sterkt, og utover høsten 2000 fortsatte arbeidet med alternative løsninger, blant annet privatskole eller en eller annen form for prosjektløsning. Arbeidet førte til at fylkeskommunen i desember samme år innkalte til nytt møte. Nå var fylkeskommunen på gli. Blant annet ville en fylkeskommunal skolestrukturkomité foreslå at Båtsfjord skal få et fullverdig tilbud som filial under Vadsø videregående skole. Men saken dro ut i tid. Den politiske behandlingen skulle finne sted i fylkestinget i april 2001. Samtidig fikk vi beskjed om at det var for knapp tid til å gjøre noen forandringer fra høsten 2001, forteller Isaksen.

## Kommunen overtar

I Båtsfjord ble det arbeidet intenst med å skaffe midler til et utvidet



**FORDEL:** For hele Båtsfjord-samfunnet har dagens videregående skole vært en suksess. Foto: Bjørn Hildonen

tilbud. I november 2001 ble det arbeidet fram en privatskolesøknad. Det ble også tatt kontakt med Kirke- og undervisningsdepartementet. Fylkeskommunen ble orientert om arbeidet som var i gang.

En skolesøknad ble sendt innen fristen 1.mars 2002.

– Selv om vi var i tidsnød med hensyn til oppstart 2002, hadde vi tro på at det ville gå. I løpet av våren tok også kommunen direkte kontakt med departementet og kunne blant annet garanterte for driften. Det hele endte med at Båtsfjord kommune fra august 2002 fikk i gang et forsøksprosjekt, men som filial under Honningsvåg videregående skole, sier Isaksen.

Fra skoleåret 2003/04 ble sko-

len løsrevet fra Honningsvåg og overtatt av Båtsfjord kommune.

I dag er det ingen tvil, tilbudet har virke hemmende på fraflytting, og Båtsfjord har fått et ekstra «bein» å stå på.

Siden oppstart har skolen også satser utradisjonelt ved bruk av ny teknologi og fjernundervisning. Det er etablert sterke samarbeidsrelasjoner mellom kommunen og næringslivet og det samarbeides med andre skoler.

Budsjettet for 2008 ligger på om lag 11 millioner kroner. Fra fylkeskommunen mottas om lag halve beløpet. For øvrig går det også noen millioner av kroner til kjøp av studieplasser for elever som må ut av kommunen i forbindelse med yrkesfaglig studieretninger.

**POLAR CONSULTING AS**

bp@polarconsulting.no



For å kunne motivere ungdommen til å satse på utdanning, ikke minst rettet mot kommunens næringsliv, måtte næringslivet engasjere seg. Industrierne var svært positiv til det og knyttet nærmere kontakt med skoleverket.

**ENTREPRENØR:** Torbjørn Tangen kan med rette betegnes som Båtsfjords fremste kompetanseentreprenør.  
Foto: Bjørn Hildonen



# Kompetanse-entreprenøren

Helt siden han kom til Båtsfjord har han vært opptatt av kompetanseheving. Blant mye annet var han i 1991 med på etablering av Båtsfjord Havsenter, en forløper til landets næringshager. Et resultatet av havsenteret er Velferden i Båtsfjord.

Den det handler om er den opprinnelige altaværingen Torbjørn Tangen (59). Han kom første gang til Båtsfjord i 1971, som studentlærling. Ble her i tre år før det bar til Alta og lærerutdanning.

## Så utfordringene

I 1976 var han tilbake i Båtsfjord, som lærer i 100 prosentstilling fram til 1989.

– Det var naturlig for meg å vende tilbake til Båtsfjord etter lærerskoleutdanning. For jeg trivdes

veldig godt i fiskeværet, sier Tangen.

Allerede da Tangen ankom Båtsfjord så han en rekke utfordringer innenfor kompetanseheving. Ikke minst var fiskeindustrien opptatt av kompetanseheving. For nå ble det stilt stadig strengere kvalitetskrav. Og for å få det til er kompetanse et nøkkelord. Samtidig ble det fokusert på en mer rasjonell og effektiv produksjon.

– For å kunne motivere ungdommen til å satse på utdanning, ikke minst rettet mot kommunens næringsliv, måtte næringslivet engasjere seg. Industrierne var svært positiv til dette og knyttet nærmere kontakt med skoleverket. Alle var oppsatt på å finne fram til modeller som kunne brukes for kompetanseheving, ikke minst for voksne mennesker som arbeidet i industrien. Derfor tok jeg også instruktørutdanning, sier Tangen.

## Ny teknologi

Allerede i 1987, som første i Finnmark, ble det tatt i bruk ny teknologi, blant annet toveis billed/lyd.

Dermed kunne elever ved kommunens videregående skole ta i bruk nye læremidler. Skolen ble også knyttet til andre utdanningsinstitusjoner. Dette ga nye muligheter for andre til å ta utdanning.

Ideen om et eget opplæringscenter i Båtsfjord ble unnfanget så tidlig som i 1982. Den formelle etableringen av Båtsfjord Opplæringscenter AS (BOAS) skjedde i 1993, med seks lokale bedrifter som eiere. Og leder for senteret ble – nettopp – Torbjørn Tangen. Nå skulle kompetanse- og næringsutvikling i et aktivt fiskerisamfunn fokuseres.

Med dette som bakgrunn fikk senteret blant annet som arbeidsoppgaver å drive kurs/utdanning, næringsutvikling, prosjektarbeid og nettverksarbeid.

– Båtsfjord videregående skole var på det tidspunkt en filial under Honningsvåg videregående skole. Vi hadde fått fagbrevordningen for fiskeindustriarbeidere. I periode 1988 – 1991 hadde om lag 800 industriarbeidere i Finnmark fått fagbrev. Nå ville vi gå videre. Begrepet AS Båtsfjord ble lansert. Her kom BOAS til å stå sentralt. Organisasjonen fikk som oppgave å tilrettelegge for kompetansetiltak, sier Tangen.

## Etterslep

I Båtsfjord, som i de fleste andre kommuner, var det et stort kompetanseetterslep hos den voksne del av befolkningen.

– Dette ønsket vi å gjøre noe med. Det kan også nevnes at i år 2000 hadde Båtsfjord en omsetning på 1,2 milliarder kroner. Samme år ble det landet nærmere 50 millioner kilo fisk i landets største fiskevær. Og for å befeste vår posisjon – og sørge for videre ekspansjon – startet vi arbeidet med å tilrettelegging av kurs og etterutdanning. Resultatet ble blant

annet av vi fikk den som her ble betegnet som vårt eget Universitet. Vi fikk etablert samarbeid med blant andre Universitetet i Tromsø og høyskoler. Og hele tiden hadde vi fokus på bedriftene og deres behov, sier Tangen.

I Båtsfjord ble det igangsatt forskurs som ga studiekompetanse. Det ble satt i gang studier i nye lederroller, prosjektstyring, bedriftsøkonomi, mellomlederskole, sertifisering for kjøll/maskinister, kran- og truckførere, dataopplæring, markedsføring og fagbrev. I tillegg ble det arrangert en rekke fritidskurs, også gjennom Folkeuniversitetet, der Torbjørn Tangen hadde en sentral rolle.

## Honnør

BOAS ble også en del av kommunens aktive næringsliv. Blant

annet som medlem i den aktive Kjøpergruppa.

– Det må også gis honnør til bedriftsledere som tilrettela forholdene for ansatte som ønsket kompetansepåfyll. Videre møtte vi stor velvilje i fylkeskommunen, SIVA, daværende SND (i dag Innovasjon Norge) og ikke minst, utdanningsinstitusjoner. Et resultatet av satsingen var at vi i perioden 1993 til 2002 hadde til sammen over 2300 kursdeltakere her i Båtsfjord. Toppåret var i 1998/99 da vi hadde 415 studenter, sier kompetanseentreprenør Torbjørn Tangen, som avslutningsvis kommer med et kinesisk ordtak: «Den som ikke tør å trø ut i det ukjent, vil heller aldri oppdage det.»

BOAS ble før øvrig i 2004 avløst av Linken Kompetansesenter, i dag Linken Næringshage.



**KVALITET:** I alle produksjonsledd innenfor fiskeindustrien i Båtsfjord, også i filethaller, har det skjedd en stor kompetanseheving.

Foto: Arkiv Finnmarken

## Båtsfjord Brukt AS

Midt i sentrum av Båtsfjord

Åpningstider:  
Man./Tirs./Ons./Fre. fra kl. 09.30 til kl. 16.00  
Tors. fra kl. 09.30 til kl. 17.00 og  
Lør. fra kl. 10.00 til kl. 14.00

Tlf. 78984136 vi sender postpakker.

eiverik@online.no



# Ønsker flere lærlinger

Mens leder for opplæringskontoret i Båtsfjord, Stine Ballovarre (35) i dag har koordineringsansvar for 10 lærlinger, spredt over hele fylket, er det ikke mange årene siden at antall lærlinger var nærmere 40.

– Det er en pedagogisk utfordring å få flere lærlinger, sier Ballovarre.

Opplæringskontoret for Kyst-Finnmark i Båtsfjord, med tyngde på fiskeri- og havbruksnæringen, er godkjent i fagene fiske og fangst, fiskeindustri, akvakultur, industri-mekaniker, butikk og reiseservice. Kontoret har ansvar for administrasjon og ansvar for praksisoppfølging av lærlinger fram til den enkelte skal avlegge prøven til fagbrev.

## Få bedrifter

Hovedårsaken til at antall lærlinger er kraftig redusert de siste årene har nok sammenheng med den generelle situasjonen langs kysten av Finnmark, mener Ballovarre.

I dag er det ikke så mange større fiskeindustribedrifter igjen i Finnmark.

– Innenfor oppdrett har vi heller ikke så mange bedrifter. For øvrig har jeg i dag ansvar for fire lærlinger i Sør-Varanger. Alle arbeider innenfor oppdrettsnæringen. Har for øvrig også lærlinger i Vardø, Alta, Øksfjord og her i Båtsfjord, sier opplæringslederen.

Kontoret i Båtsfjord ble etablert i 1993. I dag er 24 bedrifter knyttet til opplæringskontoret.

## Motivere

– Min oppgave som leder av kontoret her i Båtsfjord er blant annet å holde kontakt med medlemsbedriftene. Jeg har også koordineringsansvar for rekruttering og ad-



FLERE LÆRLINGER: Leder for Opplæringskontoret i Båtsfjord, Stine Ballovarre ønsker flere lærlinger innenfor fiskeri- og havbruksnæringen. Foto: Bjørn Hildonen

**Det er en pedagogisk utfordring å få flere lærlinger.**

Stine Ballovarre

ministrasjon av lærlinger. Det betyr at jeg også har ansvar for å inngå lærekontrakter. Videre må jeg følge opp lærlingene gjennom minst to bedriftsbesøk i løpet av året. Min oppgave er også å melde lærlingene opp til fagbrev etter læretiden, vanligvis etter minst to års praksis i bedrift etter videregående

skole. I tillegg skal jeg informere den enkelte lærling om muligheter for lån og stipendmuligheter - samt arrangere lærlingsamlinger og fagbrevutdeling. Jeg bruker også en del av min arbeidstid til å besøke skoler for å motivere elever til å ta yrkesfaglige studieretning rettet mot fiskeri- og havbruksnæringen, sier Ballovarre.

## Partnerskap

Hun har også nær kontakt med Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og videregående skoler.

– Vi lager partnerskapsavtaler med skoler der det inngås forplik-

tende avtaler med lærlingbedrifter. Her i Båtsfjord har skolen et utmerket samarbeid med bedriftene. Dette har ført til at en rekke fagbrev. Det gledelig er at mange voksne, med lang «fartstid» innenfor fiskeindustrien, har tatt fagbrev. Med fagbrevet er det også muligheter til videre utdanning, sier Stine Ballovarre.

For å bedre rekrutteringen har kystkommunene i Finnmark stilt midler til disposisjon for et prosjekt med sikte på bedre rekruttering til utdanning innen sjømatnæringen.

I dag er det liten interesse fra ungdommen til å ta utdanning ret-

tet mot fiskeindustrien og sjømatnæringen, noe som blant annet har ført til dårlig søkning til linjen for fiske og fangst ved skolen i Honningsvåg. Dette ønsker både næringen og opplæringskontoret å gjøre noe med.

Grunnet få lærlinger er Stine Ballovarre i dag i 50 prosent stilling. Finansieringen skjer blant annet gjennom tilskudd basert på antall lærlinger.

For inneværende år har opplæringskontoret i Båtsfjord et budsjett på vel 830.000 kroner.

I Finnmark er det i dag fem forskjellige opplæringskontor.

# Trenger fagfolk med høyere utdanning

– For oss i utkanten er det til tider svært vanskelig å få tak i fagfolk. Derfor hadde jeg håpet at flere av våre ungdommer hadde tatt høyere utdanning, og vender tilbake til hjemkommunen, sier rådmann i Båtsfjord, Øyvind Hauken (49).

Han hevder at for kommunen er det derfor viktig at dagens tilbud ved Båtsfjord videregående skole ikke svekkes.

## Myte

Han er klar på at dagens videregående skole, også gjennom det tette samarbeidet med næringslivet, er med på å motivere de unge til å ta utdanning som forhåpentligvis fører

til at mange vender hjem etter høyere utdanning.

– Her i Båtsfjord har vi mange desentraliserte utdanningstilbud. Så voksne mennesker som ønsker å ta høyere utdanning har en unik mulighet til å studere hjemme, samtidig som de er i arbeid, sier Hauken.

Han mener det er en myte at kommuner ikke har behov for folk med høyere utdanning. For alle kommuner har behov for ansatt med akademisk, teknisk, økonomisk og merkantil utdanning.

## Ledige stillinger

– I dag har kommunen ledige lege- og tannlegestilling. Vi har behov for helsepersonell, lærere, ingeniører og økonomer. Så mulighetene er mange innenfor det offentlige, sier rådmannen.

Båtsfjord kommunen har i

dag heller ikke turnuskandidat. Tannlegestillingen står også ledig. Kontoret betjenes fra Berlevåg. Videre er det ledig ingeniørstilling og kommunen mangler førskoleledere og folk innenfor politiet.

– La meg også nevne at Båtsfjord kommune har mange ansatte med høy kompetanse. Nå håper vi at det melder seg søkere til de mange ledige stillingene, og jeg ønsker at søkere med tilknytning til Båtsfjord melder sin interesse, sier rådmann Øyvind Hauken.

**TRENGER FOLK:** - Vi har mange ledige stillinger for folk med høyere utdanning, sier rådmann Øyvind Hauken. Foto Bjørn Hildonen





# - Universitetstilbudet ble en suksess

- **Universitetstilbudene som ble igangsatt i Båtsfjord i år 2000 må betegnes som en suksess, sier professor i organisasjon og ledelsen ved Universitetet i Tromsø, Turid Moldenæs (54).**

Det hele begynte egentlig i 1996. Da besøkte Båtsfjord Fiskerigruppe Svalbard. Med på turen var blant andre representanter fra Universitetet i Tromsø og Fiskerihøgskolen.

## Utfordret

- Det var på Svalbard at ideen om å legge desentraliserte tilbud til Båtsfjord. Midt på 1990-tallet hadde vi gjort studier i Vardø etter at en rekke arbeidsplasser hadde gått tapt. I 1996 ble en tilsvarende undersøkelse gjort i Båtsfjord. Vi satt der-

med på verdifull kunnskap, også om utdanningsnivået, både i Vardø og Båtsfjord, sier Moldenæs.

I forbindelsen med møtene på Svalbard ble både Universitetet i Tromsø og Fiskerihøgskolen utfordret til å etablere desentraliserte utdanningstilbud i Båtsfjord. En av dem som ivret sterkest for å tilrettelegge for slike tilbud var bedriftseier Hagbart Nilsen.

## Startet i 2000

- Tom Dahl, som på det tidspunkt var nestleder hos Nils H. Nilsen, fikk i oppdrag å kartlegge utdanningsbehovet i Båtsfjord. Han gjorde en meget god jobb, og i februar måned 2000 kom vi i gang med det første studiet, med 28 deltakere. De fleste med lang realkompetansen. Da alle ikke hadde formell studiekompetanse, valgte vi en modell der realkompetansen veide tungt. I tillegg til studenter fra Båtsfjord var det deltakere fra Vardø og Kjøllefjord, sier Moldenæs.

Oppleggene ble for øvrig forankret i Båtsfjord Opplæringscenter AS, med Torbjørn Tangen som leder på det tidspunkt.

## «Arkitekten»

Turid Moldenæs var «arkitekten» bak opplegget der det ble sydd sammen flere enkeltstående utdanningsmoduler. Innholdet i disse var blant annet ledelsen, prosjektledelse, økonomi og markedsføring. Det må legges til at studieoppleggene ble utformet i samarbeid med Universitetet i Tromsø, Fiskerihøgskolen og forskningsinstitusjoner.

I 2002/03 var det slutt. Årsaken er sammensatt.

- Det som kan sies i ettertid, er at opplegget vi hadde i Båtsfjord ble en stor suksess, det viser ikke minst eksamensresultatene. Av de 28 studentene som avsluttet det første kullet var det 14 som fikk toppkarakteren laud. Og det må nevnes at de eksterne sensorene var imponert over resultatene, sier Turid Moldenæs.



**SUKSESS:** - «Universitetet» i Båtsfjord ble en suksess, sier «arkitekten» bak undervisningsstudiene, professor Turid Moldenæs.

Foto: Arkiv Finnmarken

# En framtidrettet utdanning

Det er nok ikke all ungdom som er klar over de muligheter som følger etter utdanning ved Norges Fiskerihøgskole. - Kandidatene som uteksamineres har en rekke muligheter til svært interessante jobber, ikke bare innenfor fiskerinæringen, men også innenfor en rekke områder, både i det private og offentlige, sier båtfordingen Frank Kristiansen (31).

Etter fem års studier ved Fiskerihøgskolen i Tromsø er han nå tilbake i Båtsfjord. Her har han en prosjektstilling knyttet til tidligere Fiskeriforskning, nå en del av Nofima.

## Levendelagring

Etter tre års studie tok Frank Kristiansen en bachelor-grad før han etter to år hadde sikret seg mastergraden.

- Da jeg var ferdig med min mastergrad i juni 2006 begynte jeg samme høst ved Fiskeriforskning i Tromsø for å skaffe meg praktisk yrkeserfaring. 1. mars 2007 var jeg på plass i hjemkommunen, i en prosjektstilling, sier Kristiansen.

Nå forsker han på det som kalles

fangstbasert akvakultur. Hans oppgave er blant annet å overvåke det som skjer innenfor levendelagring av torsk ved Skrovnes sine torskemerder i Båtsfjord. Her er det en lagringskapasitet opp mot 300 tonn slakteferdig torsk.

## Overvåking og forskning

- Prosjektstillingen er knyttet opp mot kjøpergruppa her i Båtsfjord. Det er for øvrig de to selskapene, Aker Seafoods Båtsfjord og Båtsfjordbruket, som er eiere av Skrovnes. Min oppgave er blant annet å overvåke og forske på det som skjer i forhold til levendelagring av



**MULIGHETER:** - Utdanning ved Fiskerihøgskolen gir mange muligheter, sier fiskerikandidat Frank Kristiansen.

Foto: Bjørn Hildonen

torsk. Følger med hvordan fisken behandles, fra utsetting til slaktning. Ikke minst er alle opptatt av hvordan fisken kan føres mest effektivt. I tillegg blir det gjort forskningsforsøk, blant annet skal jeg se nær-

mere på nye metoder til å hente fisken opp fra merdene, sier Frank Kristiansen.

Prosjektperioden går ut i september, men han håper på forlengelse. - Imidlertid er det ikke proble-

mer for meg å få jobb, med min utdanningsbakgrunn fra Fiskerihøgskolen. Mulighetene er mange, men jeg hadde ønsket å kunne fortsette her i Båtsfjord, sier fiskerikandidat Frank Kristiansen.



gronberg@baatsfjordror.no



**Bygg og Industriservice AS**

Båtsfjord 78 94 90 00  
Vadsø 78 95 28 80

www.bise.no

trond@bise.no



# Rør ikke skolen vår

Meldingen til fylkestinget er utvetydig fra elever og lærere ved Båtsfjord videregående skole, rør ikke vår skole! For tilbudet som blir gitt lokalt er det beste, ikke bare for de unge elevene, men for hele samfunnet.

**JJ** Derimot frykter jeg at ungdommen her i kommunen får et svekke tilbud.

Elin Horn, rektor

Båtsfjord videregående skole er landets eneste kommunale videregående skole. For skoleåret 2008/09 tilbys studiespesialisering på alle trinn, idrettsfag og påbygging til generell studiekompetanse. Fylkestinget skal nå ta stilling til om Båtsfjord kommune fortsatt skal ha ansvar for videregående opplæring.

## Frykter svekket tilbud

Rektor ved skolen er i dag Elin Horn (35). Hun kom til Båtsfjord i 2007. I dag er hun usikker med hensyn til framtiden – og ikke minst hva politikerne nå bestemmer.

– Går det den veien at fylkeskommunen fra kommende høst skal overta, da vet jeg ikke om jeg får fortsette som rektor. Det bekymrer med egentlig ikke så mye. Derimot frykter jeg at ungdommen her i kommunen får et svekke tilbud, sier Horn.

I dag er det til sammen 44 elever ved Båtsfjord videregående skole. Ved skolen er det totalt 12 årsverk, men det er langt flere personer som har undervisningstimer. Blant annet benyttes lærerkrefter fra ungdomsskolen. I tillegg blir det benyttet faglærere som er knyttet til næringslivet i kommunen.

## Også voksne elever

En av skolens fremste oppgaver er å forberede elevene til videre studier og danne grunnlag for deltakelse i et framtidig yrkes- og samfunnsnivå. I den forbindelse har skolen valgt å fokusere på elevmedvirkning, og målet er den engasjerte eleven som selv er i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere eget arbeid.

– Opp gjennom årene har vi også hatt mange voksne elever som har tatt grunnkurs og startet på yrkesfaglige linjer. I fjor var det fem elever som gikk ut fra elektrolinjen. Alle har i dag lærlingplasser. Lokalt har vi også hatt studieretningen innenfor helse- og sosialfag og byggfag, nettopp yrkesretninger som også blir etterspurt her i kommunen. Og nettopp det at vi har tilbudt yrkesfaglige studieretninger har vært en av våre store suksessfaktorer. Det vi har gjort, er egentlig i tråd med LOSA (Lokal Opplæringstilbud i Samarbeid med Arbeidslivet). Derfor ønsker vi å beholde vår egen modell, sier skolens rektor.



SPENT: Rektor Elin Horn er meget spent på hva fylkestinget vedtar med hensyn til skolens framtid.

Foto: Bjørn Hildonen



LOKALER: Båtsfjord videregående skole har sine lokaler i Søernes-bygget på Foma. (Bygget midt på bildet).

Foto: Bjørn Hildonen

Av skolens budsjett på rundt 11 millioner kroner går om lag fem millioner kroner til kjøp av elevplasser andre steder.

– Det er slik at det er mange yrkesfaglige tilbud vi ikke kan gi. Da er elever nødt til å søke seg til andre videregående skoler. Da må vi kjøpe studieplasser, sier Horn.

## Økt motivasjon

Samfunnet generelt, og særlig skoleinstitusjoner, opplever en rivende utvikling hvor kravet om kompetanse innen blant annet IKT stadig øker. Båtsfjord videregående skolen tar

denne utviklingen alvorlig, og hver elev disponerer derfor sin egen bærbare PC gjennom hele skoleåret.

– Ikke bare åpner dette for nye læringsarenaer, det legger også forholdene til rette for økt motivasjon hos elevene. Læring stiller store krav til egeninnsats, og det er vår intensjon at PC-en skal styrke denne innsatsen. Læring kan være krevende, men det gir også mye. Jeg håper derfor at alle som er en del av vårt arbeids- og læringsmiljø gjør sitt beste for at tiden på Båtsfjord videregående skole skal bli så givende som mulig, sier rektor Elin Horn.



GOD SKOLE: Alle elevene skryter av Båtsfjord videregående skole, også Rune Alexander Reisaenen, her bak sin bærbare PC. Alle elever har for øvrig fått tildelt hver sin PC. Den kan de også ta meg seg hjem.

Foto: Bjørn Hildonen



**TIL FYLKESTINGET:** Elevene ved Båtsfjord videregående skole drar til Vadsø for å møte skolepolitikerne før fylkestinget avgjør skolen skjebne. Fra venstre Lill Nilsen, Aleksander Wils-gård, Bjørnar Hauken, Chris-Johnny Jørgensen, Sandra Bergesen og Rune Alexander Reisænen. Foto: Bjørn Hildonen

# Vil møte fylkestinget

**Eleverådsleder Chris-Johnny Jørgensen (19) sier at dagens modell har gitt meget gode resultater. Derfor håper han at fylkestinget ikke gjør forandringer. – Vårt ønske er å legge fram våre synspunkter for fylkestinget, sier Jørgensen.**

Eleverådet har tilskrevet fylkesordfører Runar Sjøstad om å få anledning til å legge fram elevenes synspunkter angående framtidig videregående skoletilbud i Båtsfjord.

## Venter på svar

– Nå håper vi på et svar fra fylkesordføreren. Uansett svar eller ei,

elevene ved skolen vil ta turen til Vadsø for å overvære fylkestingets behandling av skolesaken. Næringslivet her i kommunen har sagt seg villig til å betale for utgiftene til bussen vi må leie, sier Jørgensen.

Men det er ikke bare fylkesordføreren som har fått brev fra eleverådet i Båtsfjord. Det er nemlig også sendt brev til leder for Finnmark Arbeiderparti, Ingvald Olsen. Her blir det framsatt ønske om å få møte Arbeiderpartiets fylkestingsgruppe før fylkestingets behandling i plenum.

## Svært fornøyd

I brevet til fylkespartilederen heter det blant annet at elevene i Båtsfjord er svært fornøyd med dagens modell. De ønsker et fortsatt treårig tilbud på studiespesialisering med studieopbygning. Eleverådet er også

positiv til LOSA (Lokal Opplæringstilbud i Samarbeid med Arbeidslivet) på de øvrige studieretningene.

– Det å beholde det treårige tilbudet på studiespesialisering, samt studieopbygning, er svært viktig både for oss som elever og for Båtsfjord-samfunnet. I dag får elevene et allsidig treårig løp i sin hjemkommune. Skoleresultatene viser også det er få som avbryter sin utdanning. Her ved skolen er det om lag 60 prosent av elevene som har valgt studieforberedende linjen. Av de 36 elevene som har gått linjen fra skoleåret 2005/06 og fram til våren 2008 er det kun tre elever som ikke har startet høyere utdanning. Og når vi nesten ikke har frafall, da skulle det i seg selv tale for at skolen må beholdes, sier Chris-Johnny Jørgensen.



**IKKE SVAR:** Eleverådsleder Chris-Johnny Jørgensen venter på svar fra fylkesordfører og Finnmark Arbeiderpartis leder. Her sammen med rektor Elin Horn. Foto: Bjørn Hildonen

## Avdelingssskole

Finnmark fylkeskommunes rådmann anbefaler overfor fylkestinget at fylkeskommunen overtar den kommunalt drevne Båtsfjord videregående skole fra høsten 2009. Den organiseres som en avdeling under en annen skole.

Finnmark fylkeskommune engasjerte Finnconsult til å utrede framtidig modell for driften av Båtsfjord videregående skole. Her blir tre hovedmodeller lansert.

## Tre modeller

Den første modellen er at Båts-

fjord får egen fylkeskommunal videregående skole med tilbud om treårig studiespesialisering og påbygning studiespesialisering.

Andre modell (modell 2) er at en av de videregående skolene får ansvar for en avdeling i Båtsfjord med tilbud om treårig spesialisering og allmennfaglige påbygning.

Tredje modell er at det gis et desentralisert og fleksibelt studietilbud innen Vg2 og Vg3 studiespesialisering og påbygning studiespesialisering. Dette kombinert med Vg1 LOSA-tilbud innen studiespesialisering.

## Anbefaling

Fylkesrådmannen konkluderer med at det ikke opprettes videregående skoletilbud i Båtsfjord ut over LOSA-tilbudet på Vg1-nivå.



**UNDER VADSØ:** Vadsø videregående skole kan få ansvar for Båtsfjord videre gående skole. Foto: Bjørn Hildonen

Det anbefales at skoletilbudet etableres etter modell 2 – Avdeling Båtsfjord. Det betyr at skolen organiseres som en avdeling under en annen videregående skole, enten den i Honningsvåg eller Vadsø. Modellen betyr at elevene tas inn på moderskolen.

Tilbudet etableres som et prøveprosjekt over to år. I løpet av denne perioden evalueres tilbudet, også de virkninger dette har for tilbudet i øvrige deler av videregående opplæring i Finnmark.

Den årlige kostnaden er beregnet til 7,3 millioner kroner.

## Ja til LOSA

Selv om det er tverrpolitisk enighet i Båtsfjord om at kommunen fortsatt skal drive den videregående skolen, vil fylkestinget overta skolen.

Kommunestyret i Båtsfjord hadde skolesaken til behandling i februar måned.

I vedtaket heter det at kommunen takker ja til et LOSA-tilbud (Lokal Opplæringstilbud i Samarbeid med Arbeidslivet) innenfor

yrkesfaglige studieretninger fra og med skoleåret 2009-2010. Når det gjelder studiespesialisering forutsetter kommunen at Finnmark fylkeskommune følger opp sitt vedtak om at det skal være et treårig tilbud på linje med det kommunen har hatt i forsøksperioden.

Det kreves videre at alle lærere tilsettes av Båtsfjord kommune. Fylkeskommunen på sin side må refundere lønn og sosiale utgifter. Båtsfjord kommune vil betale for alle skolelokaler, heter det i vedtaket.



# – Kunden i fokus



VERDIFULLT: – At de ansatte øker sin kompetanse er for oss verdifullt, sier de to bedriftslederne Per-Gunnar Hansen (t.v.) og Kjell-Olaf Larsen.

Foto: Bjørn Hildonen



KOMPETANSE: I produksjonshallene ved filetfabrikken i Båtsfjord er det i dag meget høy kompetanse, på alle plan. Foto: Arkiv

I dag er det kun to filetfabrikker igjen i Båtsfjord, Aker Seafoods Båtsfjord og Båtsfjordbruket. Til sammen sysselsetter de to bedriftene rundt 175 mennesker, og nærmest ikke hatt permitteringer.

– I dagens tøffe marked er kompetanse et nøkkelord. Det setter vi også i fokus, sier de to bedriftslederne Per-Gunnar Hansen (38), Aker Seafoods Båtsfjord og Kjell-Olaf Larsen (66), Båtsfjordbruket.

### Store gevinster

Begge har stimulert sine ansatte til økt kompetansen. Blant annet står fagbrevet sentralt.

Ved Aker Seafoods Båtsfjord er det i dag vel 20 ansatte med fagbrev, nærmere 15 ved Båtsfjordbruket.

I løpet av våren er det 16-18 som skal opp til fagbrevsamen. Disse vil etter eksamen også bli brukt som instruktører i egen bedrift.

– Det er slik i dag at det første

**JJ** I dagens tøffe marked er kompetanse et nøkkelord. Det setter vi også i fokus.

Per-Gunnar Hansen og Kjell-Olaf Larsen.

kundene våre spør om er nettopp hva slag kompetanse de ansatte har. Og vi må kunne dokumentere at vi besitter høy kompetanse. For oss er det også en klar gevinst når vi har en stab som faglig er på et høyt nivå. Vi merker det innenfor hele verdikjeden, fra kaikanten til det ferdige produkt. I tillegg registrerer vi en miljømessig gevinst. Gjennom kompetansehevingen i alle ledd har vi hevet kvaliteten, rasjonalisert driften og økt effektivitet betydelig de siste årene. Så for oss har vi hatt store gevinster med å stimulere våre ansatte til å ta utdanning, sier Per-Gunnar Hansen og Kjell-Olaf Larsen. Begge understreker også at de har en god og stabil arbeidskraft.

De to bedriftslederne er også enig om at kompetansehevingen har vært med på å øke statusen for hele fiskerinæringen.

– I dag har vi ansatte med både høyskole- og universitetsstudier bak seg, både innenfor prosjektstyring, organisering, ledelsen, økonomi og markedsføring, sier Hansen og Larsen.

### Ungdommen en ressurs

At kommunens videregående skole antakelig blir overtatt av fylkeskommunen til høsten er begge industrilederne lite begeistret for. Det de frykter mest er et redusert tilbud.

– Det at ungdommen i dag får sin treårige videregående utdanning her i kommunen, betyr også mye for oss bedriftsledere. Til tider har vi bruk for ekstra arbeidskraft. Da kan vi henvende oss til skoleungdommen. Dermed kan de også tjene penger samtidig som de tar utdanning. Vi må bare passe på at det ikke går ut over skolearbeidet. En annen ting, og det mener vi er viktig, er at de første årene etter grunnskolen er viktig og på mange måter også kritisk for de unge. Derfor håper vi at fylkespolitikkerne ikke rører dagens undervisningsopplegg her i Båtsfjord. Samtidig utgjør ungdommen en ressurs og bidrar til at vi har et rikt og aktivt ungdomsmiljø her i kommunen, sier Per-Gunnar Hansen og Kjell-Olaf Larsen.



**HØYERE UTDANNING:** Tre av de ansatte ved Aker Seafoods Båtsfjord som har tatt universitetsutdanning. Fra venstre Ketil Pettersen, Durita Jakobsen og produksjonssjef Roy Isaksen. Foto: Bjørn Hildonen

# Universitetsutdannet

To av de tilsatte ved Aker Seafoods Båtsfjord som har tatt høyere utdanning er skiftleder Durita Jakobsen (35), opprinnelige fra Færøyene og innkjøpsleder Ketil Pettersen (35).

Begge har studert markedsføring i regi

av Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Finnmark.

Mens Pettersen gikk i 2006/2007 var Jakobsen student i 2007/2008.

Studiene var desentraliserte med fem samlinger, flere av disse var lagt til utlandet, blant stedene som ble besøkt var Paris og Moskva.

– Under studiene i utlandet besøkte vil blant annet store kjøpesentra. Her fant vi igjen våre produkter, kun noen få dager

etter at de ble produsert her i Båtsfjord. For oss var studiet meget nyttig, og vi håper bedriften også har fått valuta for pengene de har brukt på oss, sier Durita Jakobsen, som har bodd i Båtsfjord siden 1993 og båtsfjordingen Ketil Pettersen.

Produksjonssjef Roy Isaksen tok også i godt voksen alder universitetsutdanning, med glimrende resultater (se egen sak side 16).

**JJ** Under studiene i utlandet besøkte vil blant annet store kjøpesentra. Her fant vi igjen våre produkter, kun noen få dager etter at de ble produsert her i Båtsfjord.

Durita Jakobsen

## Verdifull kompetanse

På Båtsfjordbruket møter vi to som er i ferd med å avslutte fagbrevutdanning, Inga Jensen (38), opprinnelig fra Murmansk og Helene Jakobsen (24).

Da de fikk forespørsel om å ta fagbrev sa de ja uten betenkingstid. Begge har også lang fartstid ved Båtsfjordbruket.

– Ikke bare økes lønnen med vel åtte kroner per time, vi har også til-egnet oss svært verdifull kompetanse. Studiet har også vært et svært lærerikt. For vi har vært inn-

om alle avdelingene, noe som har gitt oss større forståelse om produksjonskjeden. Vi har også lært mye om blant annet mikrobiologi, hygiene og produksjonsteknikk, sier begge.

De roser bedriftsleder Kjell-Olaf Larsen fordi han har lagt alt til rette for dem som ønsker å ta fagbrev.

En gang i uka har de fått undervisning av en instruktør fra Vardø videregående skole.

– Før vi går opp til prøven skal vi til Vardø for å være med på saltfiskproduksjon. For vi har ikke dette produktet her i Båtsfjord, sier Inga Jensen, hun kom til Båtsfjord i september 2002, og Helene Jakobsen.



**ROS:** Ledelsen ved Båtsfjord-bruket får ros av de to fagprøvekandidatene Inga Jensen (t.v.) og Helene Jakobsen. Foto: Bjørn Hildonen



# Nå også med sertifikat



**SERTIFIKAT:** John Roger Eriksen vil i vår ha skippersertifikat, noen han anbefaler alle til å ta.  
Foto: Bjørn Hildonen

For ti år siden tok John Roger Eriksen (44) i Båtsfjord en beslutning han ikke har angret på en eneste dag. Han forlot en trygg landjobb til fordel for sjøen. I dag har han eget fartøy, men mangler skippersertifikatet. Det dokumentet har han i løpet av våren.

I 2005 kunne han gå om bord i sitt nybygg, den 46 fot store Rubin. Dette er hans tredje fartøy etter at han startet som fisker.

## Blir obligatorisk

Per i dag er skippersertifikatet ikke obligatorisk, men kravet om sertifikat for alle som fører et fartøy over 35 fot kommer om ikke så lenge. Derfor har Eriksen funnet det riktig å være i forkant.

- Det må innrømmes at jeg har hatt stort utbytte av kunnskapen jeg har tilegnet meg det siste året. Blant annet er jeg blitt mer miljø- og sikkerhetsbevisst. Det var vært nyttig kunnskap, også fordi jeg har ansvar for tre mann om bord. La meg også nevne at det er store verdier jeg forvalter. Jeg betalte om lag 4 millioner for fartøyet, og jeg er blitt mer bevisst på å forvalte de store verdiene, sier John Roger Eriksen, som per i dag også er leder av det lokale Kystfiskarlaget.

Det var i fjor vår at Kystfiskarlaget i Båtsfjord tok initiativet til et desentralisert tilbud rettet mot alle fiskere som ønsket å ta skippereksamen.

## Klar anbefaling

Undervisningsopplegget er det Nordkapp maritime fagskole og videregående skole i Honningsvåg



**FRYKT:** Både John Roger Eriksen (t.v.) og Jens-Einar Bjørkås Johnsen frykter at torskbestanden blir kraftig redusert grunnet storstilt loddefiske.  
Foto: Bjørn Hildonen

som har står for, med lærerkrefter fra blant annet Hasvik.

- Vi er 11 fiskere som i løpet av våren skal til Honningsvåg for å avslutte et tre ukers kurs, etterfulgt av eksamen. For øvrig er én av delta-

kerne fra Berlevåg, vi andre herfra Båtsfjord. Selv om vi må ut med en relativ stor egenandel - regner med at sertifikatet koster opp mot 100.000 kroner - har jeg ikke angret, ikke minst fordi kunnskapspåfyllet egentlig ikke kan måles i penger, sier Eriksen. Han legger til at kursdeltakerne er lovet en viss offentlig støtte, men så langt har deltakerne ikke sett noe til støtten.

John Roger Eriksen vil på det sterkeste anbefale alle til å ta skippercertifikat. Selv om mye av det som inngår i pensumet egentlig ikke var nytt, har han fått påfyll av ny og verdifull kunnskap. Dette vil komme med i dagliglivet på havet, men han bestemt.

## Minimal verdiskapning.

John Roger Eriksen driver for tiden med line og garn. Han har også krabbevote. Han leverer også levende torsk til torskopprettanlegg. Nå vurderer han å forlenge Rubin med fire meter, nettopp med sikte på større levendefiskeleveranser.

- Så langt har jeg investert om lag 1,7 millioner kroner i kvoter. I dag har jeg to torskekvoter på til sammen 69 tonn sløyd torsk. Mens vi er tre mann på havet, har jeg også to-tre egnere. Og kan jeg til slutt få si noe om dagens loddefiske?

Jo, mens det i Vadsø heter at «det lukter pæng» fra sildoljefabrikken, sier vi kystfiskere at «det snart kan lukte armod». For forsvinner lodda, da er vi som bor langs kysten ille ute.

Vi må ikke stille oss i den situasjonen at torsken forsvinner fordi lodda har vært for hardt beskattet. For nettopp lodda er viktig for å kunne forvalte en bærekraftig torskebestand. Jeg vil også påstå at dagens loddefiske gir heller ikke store verdiskapning i fylket. Riktignok har vi en fabrikk i Vadsø og en her i Båtsfjord samt en konsumloddeprodusent i Nordkapp, men med kort sesong gir ikke produksjonen store verdier for lokalsamfunnene, også fordi fabrikkene er

rasjonalisert og ikke sysselsetter så mange årsverk. Derimot går loddegevinsten til de store fartøyeierne og fabrikkene sør i landet, sier en engasjert John Roger Eriksen.

## Støtter kollegaen

Ikke overraskende får han støtte av leder for Fiskarlaget i Båtsfjord, Jens-Einar Bjørkås Johnsen (35). Han tok for øvrig skippersertifikatet for fire år siden. I fjor kjøpte han nytt fartøy, den 32 fot store Bjørkåsbuen. Han har i dag en kvote på rundt 20 tonn sløyd torsk, og driver aleine med både line og garn.

- Det er flott at min fiskerkollega nå er i ferd med å ta skippersertifikatet. Selv om jeg strengt talt ikke behøvde sertifikatet, angrer jeg ikke på at jeg den gang «investerte» nærmere 50.000 kroner på utdanningen, der samlingene var lagt til Tromsø. Og når det gjelder det med lodda, da slutter jeg meg hundre prosent til min kollegas synspunkter, sier Jens-Einar Bjørkås Johnsen.



**MobilData**  
RADIOSERVICE

Hindberggt. 27, 991 Båtsfjord  
Tlf.: 78 98 57 00 - Fax: 78 98 57 21  
b.tsfjor@mobildata.no

andor.kristiansen@mobildata.no

# – Kvalitet betyr kompetanse



**UTDANNING:** – Vi forsøker å ta vare på ungdommen, blant annet gjennom faglig utvikling, sier Trond Henriksen (midten). Her sammen med prosjektleder Hans Marius Nilsen (t.v.) og Thomas Kollstrøm. Foto: Bjørn Hildonen

– For oss betyr kvalitet også kompetanse. Derfor bestreber vi oss på å møte utfordringene med en stab av fagfolk. Vi deltok også i utviklingsprosjektet «Petro Øst», sier daglig leder i firmaet Bygg og Industriservice, Trond Henriksen (41).

En rekke bedrifter fra hele Øst-Finnmark har deltatt i utviklingsprogrammet «Petro Øst».

## Store verdier

Programmet er iverksatt for å forberede bedrifter på petroleumsaktiviteter som ventes i Øst-Finnmark. Her står utbyggingen av Sjtokman-feltet sentralt. Ifølge planene skal utbyggingen av feltet starte i 2011. Tall fra Statoils leverandørdatabase viser at godt over 2 milliarder kroner kan tilfalle nordnorske bedrifter, og mer enn 1,5 milliard av dette går til Finnmarks-bedrifter. Her har næringslivet mye å hente - samtidig som blikket nå rettes mot ny virksomhet i østfylket.

## Må møte utviklingen

– For oss er det viktig å være på arenaer der vi kan ruste oss opp til å møte framtidens utvikling. Derfor deltok vi i «Petro Øst»-programmet, som gikk over ett år. Pro-

grammet var omfattende og inneholdt temaer som kvalitetssikring, HMS (helse, miljø, sikkerhet) og strategier, for å ha nevnt noe. Nå er vi også bedre rustet til å kunne konkurrere om større oppdrag, sier Henriksen.

Bygg og Industriservice i Båtsfjord startet i 1992 med fire ansatte. I dag har bedriften 21 ansatte. To blikkenslagere og også i staben. I 1999 fikk Båtsfjord-bedriften godkjenning for å føre opp bygg inntil 5000 kvadratmeter.

– Vi har opplevd en positiv utvikling. I løpet av våren vil vi øke bemanningen for å kunne ta unna oppdragene vi har i ordreboka. I dag er vi fullbooket med oppdrag fram til sommeren. Vi er også kjent med at det kan komme nye byggeprosjekter i Øst-Finnmark. Og vi er så absolutt konkurransedyktige, det kan dokumenteres. Per i dag har vi sju ansatte med fagbrev og to med mesterbrev, sier Henriksen, som legger til at Båtsfjord kommune har vært svært positiv til å tilrettelegge forholdene for blant annet kompetanseutvikling.

## Prosjekt

Av større anlegg er Bygg og Industriservice i ferd med å føre opp ØFAS-hallen på Foma i Båtsfjord. Dette er et prosjekt til rundt 9 millioner kroner. Videre er firmaet i slutfasen med å ferdiggjøre en ombygging i lokalene til Aker Seafoods Båtsfjord, til 7 millioner kroner. Firmaet er også engasjert i arbeidet med nytt fiskemottak i det tidligere Domstein-anlegget i Vadsø.

I dag har Bygg og Industriservice mange ansatte med fagbrev, formannsskolen og prosjektlederskolen. Bedriften satser på fortsatt kompetanseheving blant sine ansatte.

For øvrig kom omsetningen i 2008 opp i 38 millioner kroner.

## Fikk muligheten

En av de lokalt rekrutterte som har tatt desentralisert utdanning er prosjektleder Hans Marius Nordberg (28). Han begynte som læring i 1998.

– Av bedriften fikk jeg muligheten til å ta videre utdanning. Først ble det fagbrev i tømmerfaget. Så fulgte både mellomlederskolen, formannsskole og nå holder jeg på med utdanning innenfor prosjektledelse. Her er jeg ferdig i mai måned. Jeg anbefaler alle til å ta både fagbrev og videre utdanning, slik at mange flere bedrifter i Øst-Finnmark kan skilte med høy kompetanse, noe som er helt avgjørende i konkurransen om oppdrag, sier Hans Marius Nilsen.

Thomas Kollstrøm (17) begynte i sommer som lærling hos Bygg og Industriservice.

– Jeg har alltid hatt lyst til å jobbe innenfor byggebransjen. Nå får jeg prøve meg i yrket. Går alt som jeg håper, blir det utdanning i tømmerfaget. Har søkt på opptak ved videregående skole i Kirkenes. Har ennå ikke fått vite om jeg er kommet inn, sier Thomas Kollstrøm. Hans tid som hjelpearbeider har styrket hans lyst til å utdanne seg innenfor yrket.



**KONKURRANSEDYKTIG:** – Skal vi være konkurransedyktige må vi ha høy kompetanse, sier daglig leder i Bygg og Industriservice, Trond Henriksen. Foto: Bjørn Hildonen

AS BÅTSFJORDBRUKET

arnfred.eilertsen@fishnet.no



# Anbefaler hjemstudie



**SØKERE:** Ansvarlig for studiesenteret.no, Angelita Robertsen håper båtsfjordingen benytter muligheten til å ta høyere utdanning, uten å måtte reise hjemmefra.

Foto: Bjørn Hildonen

I dag er det mange som har muligheten til å ta høyere utdanning på sitt hjemsted. Det kan blant annet skje gjennom studiesenteret.no. – Vi har en rekke tilbud, men er nok ikke godt nok kjent, sier stedsansvarlig for studiesenteret.no i Båtsfjord, Angelita Robertsen (42). Hun er også faglig leder for Båtsfjord Frivillighetssentral.

Gjennom senteret har Båtsfjords innbyggere et tilbud om høyskoleutdanning. Forelesningene fore-

går i toveis lyd/bilde studio. Videostudio er å finne i lokalene til Båtsfjord videregående skole.

Studiesenteret.no er et ikke-kommersielt selskap, eid og drevet av de samarbeidende kommunene. I dag er det 71 kommuner i 12 fylker som direkte eller indirekte er medlemmer i nettverket, fra Finnmark i nord til Vest-Agder i sør.

Studiesenteret.no er Norges eneste nasjonale nettverk av studiesentra. I Finnmark er det Studiesenteret.no i Båtsfjord, Vardø, Vadsø og Tana.

Gjennom å koble ulike ressurser (høyskoler og andre) og miljøer

(kommunale studiesentra og andre) i et nettverk, i stedet for i en tradisjonell organisasjon, kan man effektivt høste av de investeringer som allerede gjøres i for eksempel høyskolesektoren.

Nettverket skal være en effektiv måte å distribuere utdanning på til distriktene. Et slikt nettverk krever fokus på relasjoner mellom aktørene (høyskoler/kommuner) og samspill i utvikling og drift.

– Her er det tilrettelagt for blant

annet voksne personer til å tillegge seg ny kunnskap og høyere utdanning. Her i Båtsfjord har vi deltakere som tar studier innenfor ledelse og økonomi og administrativ databehandling, sier Robertsen.

## To veis lyd/bilde

Senteret kan tilby undervisning innenfor en rekke fagområder, og undervisningen bygger på moduler.

– Fra høsten skal vi sette i gang studier innenfor helsefag. Blant annet vil vi komme med et toårig hjelpepleiertilbud, sier Angelita Robertsen.

Hun anbefaler de som har lyst på videre utdanning, og ikke vil forlate hjem eller jobb, om å ta kontakt med senteret.

Robertsen håper nå mange båtsfjordinger benytter den unike utdanningsmuligheten. En til to ganger i uka møtes studentene opp på Båtsfjord videregående skole for å følge forelesninger gitt av lærerkrefter eksempelvis i Alta eller Tromsø. Forelesningen skjer med bruk av toveis lyd/bilde.

Studiesenteret.no ble etablert i 2000 (fram til 2005 het det Midt i Norden).

I 2008 får studiesenteret.no driftsstøtte over statsbudsjettet.

per.hansen@akersea.no



tih@haugsnes-elektro.no



SUKSESS: – De desentraliserte høyskole og universitetstilbudene har vært en suksess, hevder Ronald Wærnes (t.v.) og Rune Pettersen.

Foto: Bjørn Hildonen

# Pilotprosjekt ble suksess

**I 1996 startet Fiskeri- og Havbruksnæringen Landsforening (FHL) et pilotprosjekt i Båtsfjord. FHL ønsket å gi mellomledere større kompetanse, for å møte den ventende utvikling.**

To av de som av sin arbeidsgiver, Hagbart Nilsen, fikk anledning til å starte på mellomlederskolen var Ronald Wærnes (36) og Rune Pettersen (44). De jobbet på det tidspunkt som henholdsvis filetformann og kaiformann.

## Suksess

– Bedriftsleder Hagbart Nilsen var veldig opptatt av at hans ansatte skulle få muligheten til kompetanseheving. Han var også en pådriver overfor blant annet Universitetet i Tromsø for å få utdanningsinstitusjonen til å opprette en «filial» i Båtsfjord. Det fikk han til. Det var for øvrig flere fra bedriften som gjennom de mange desentraliserte tilbudene benyttet anledningen til videreutdanning, sier Ronald og Rune.

Pilotprosjektet til FHL samlet om lag 20 deltakere fra hele landsdelen.

– Minnes at opplæringen startet i januar 1996. Etter vel ett år, med til sammen sju samlinger, hvorav den første ble lagt til nettopp Båtsfjord, hadde vi gjennomgått mellomlederskolen. Hele opplegget ble en stor suksess og førte til at en rekke mennesker fikk hevet sin kompetanse betraktelig, noe som ikke minst kom næringslivet i kommunen til gode.

Både Ronald Wærnes og Rune Pettersen meldte seg på mellomle-

derskolen for å få mer kunnskap og øke muligheten til videreutvikling.

## Honnør

– Mellomlederskolen la grunnlaget for å fortsette på universitetsutdanning ved filialen her i Båtsfjord. Egentlig startet vi i 1996 på et utdanningsløp som først sluttet i 2007. Da avslutte vi et studie i markedsføring. Det var et studium i regi av Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Finnmark. Før den tid

hadde vi gjennomgått desentraliserte universitetsstudier innenfor ledelse, organisasjon, økonomi og prosjektledelse. Og vi var ikke de eneste fra Båtsfjord som tok disse studiene. Det var mange fra stedet som benyttet denne muligheten.

Alle godt voksne mennesker, med lang arbeidspraksis. Det må legges til at de aller fleste fullførte studiene og gikk ut med utmerkede resultater, mange opplevde å få laug, altså toppkarakter, sier

Ronald Wærnes og Rune Pettersen. Begge vil også gi honnør til Universitetet i Tromsø som valgte å legge desentraliserte studieretninger til Båtsfjord, og samtidig fremhever de også Høgskolen i Finnmark som også har igangsatt desentraliserte utdanningstilbud i Båtsfjord.

## Skuffet over fylkeskommunen

Både Ronald Wærnes og Rune Pettersen er skuffet over at fylkeskom-

munen fra høsten vil overta den kommunale Båtsfjord videregående skole. De er redd for at det vil føre til at flere unge ressurspersoner fra kommunen nå må reise bort for utdanning, noe som vil gi negative ringvirkninger for hele Båtsfjord-samfunnet.

I 2006 valgte Wærnes og Pettersen, å starte sin egen bedrift. Barents Seafood kom i gang med produksjon i 2007. Hovedproduktene er fiskemat.



**Line Leistad**

Reg. Tankefeltterapeut MNLH

For timebestilling, ring:

**95 75 88 11**

Kr 500,- pr. time, det anbefales en 5-timers pakke for å lære seg å bruke verktøyet selv.

Behandlingen består av spørreteknikker som får kunden til å fokusere på problemet. Samtidig banker terapeuten med lett fingerbanking på akupunkturpunkter i ansikt, på bryst og hender.

leistad@hotmail.com

## TFT

### KAN BENYTTES VED:

- Adferds-/konsentrasjonsproblemer
- Alle former for frykt
- Allergiplager
- Avhengighetsfølelser
- Forbedring av prestasjoner
- Hodepine
- Indre uro
- Lese- og skrive- problematikk
- Nedstemthet
- Røyking
- Sinne/hat
- Sjalousi
- Smerter
- Sorg
- Spiseproblematikk
- Stress
- Søvnproblemer/mareritt
- Vanskelige følelser etter vonde opplevelser



# Aldri for seint

At det aldri er for seint å ta utdanning er produsjonssjef Roy Isaksen (64) et bevis på. I en alder av 50 år ble han innmeldt som student ved Høgskolen i Finnmark, på et desentralisert studie i kvalitetsutvikling. Fem år seinere startet han på universitetsutdannelse.

– Da Universitetet i Tromsø opprettet en «filial» her i Båtsfjord ønsket jeg å delta i noen av de desentraliserte studiene. Angrer ikke en dag på den beslutningen, sier Roy Isaksen.

## 40 år i bedriften

Han er opprinnelig tanagutt. Kom til Båtsfjord i 1961. I Tana var det iden gang ikke mange jobbmuligheter. Han valgte derfor å dra over fjellet til Båtsfjord for å arbeide i fiskeindustrien.

– Meningen var at jeg skulle være ett år i Båtsfjord. Min yrkesplan var å ta telegrafistutdanning for deretter å dra til sjøs. Men slik gikk det ikke. Jeg ble imidlertid her i Båtsfjord, og i 1969 fikk jeg jobb hos daværende Brødr. Aarsæther. I 1989 gikk konsernet konkurs, og etter et mellomspill overtok Aker Seafoods bedriften her i Båtsfjord, under navnet Aker Seafoods Båtsfjord AS. Nå har jeg jobbet om lag 40 år i samme bedrift, men med forskjellige eiere, sier Isaksen.

På 1980-tallet kom det strengere kontrollkrav. Roy Isaksen tok, 42 år gammel instruktørkurs, forløperen til fagbrevordningen innen fiskeindustrien. I 1991 tok han fagbrev innen fiskeindustri.

## Nye krav

– Allerede tidlig på 1980-tallet ble det blant annet stilte strenge EU-krav til industrien. Dette førte blant annet til at jeg deltok på et 14 måneders kurs i total kvalitetsopplæring. Kurset var frivillig, med eksamen etter endt kurstid. Så fikk vi her i Båtsfjord muligheten til å studere videre. Høgskolen i Finnmark, i samarbeidet med Universitetet i Tromsø og fiskerieringens organisasjoner, «sydde» sammen studietilbud rettet mot nettopp fiskerieringen, sier Isaksen.

Som 50-åring deltok han på et studie i kvalitetsutvikling i næringslivet.

– Dette studiet ga 10 vektall, og var for meg motivasjon til videre studiet. Det endte med at jeg i 2000 tok universitetsstudiet i Bedrifter i endring i nye lederroller. Året etter studerte jeg Prosjektstyring. Til sammen ga disse studiene 10 vektall, sier Isaksen.

Alle studiene er gjort samtidig som han har vært i fullt arbeid.

Det han ikke sier, men som er

**JJ** Da Universitetet i Tromsø opprettet en «filial» her i Båtsfjord ønsket jeg å delta i noen av de desentraliserte studiene.

Angrer ikke en dag på den beslutningen. Roy Isaksen



VOKSEN ALDER: Roy Isaksen fikk tildelt Båtsfjord kommunes kulturpris for 2004.

Arkivfoto

dokumenter, er at Roy Isaksen gikk ut av studiene med topp resultater (laud), i likhet med flere av de andre fra Båtsfjord som også valgte å studere i godt voksen alder.

## Konkurransedyktig

I dag sier produsjonssjefen at for ham har det vært veldig nyttig utdanning han har fått opp gjennom årene, i godt voksen alder.

– At Universitetet i Tromsø opprettet en «filial» her i Båtsfjord har vært med på å gjøre næringslivet i Båtsfjord svært konkurransedyktig, i et marked som stiller stadig høyere krav til kompetanse. For øvrig har vi hos Aker Seafoods Båtsfjord stimulert an-

satte til å ta fagbrev. For vi har som målsetting å ha et viss antall ansatte med fagbrev. Nå har det de siste årene vært en nedgang i antall fagbrevkandidater, men vi ser nå en positiv utvikling. I løpet av året har vi her ved bedriften over 20 ansatte med fagbrev, noe vi er stolte av, sier Isaksen.

Han er imidlertid bekymret for rekrutteringen til fiskeindustrien.

– Her har vi en jobb å gjøre. Forestillingene om fileindustrien som arbeidsplass har vært av det negative slaget. Men i dag er det slik at industrien er svært interessant og her er det karrieremuligheter. Dagens ungdommen vet rett og slett ikke hva det innebærer å arbeide i en moderne fiskeindustribedrift. Så her har vi alle som er tilknyttet fiskeindustrien en jobb å gjøre overfor ungdommen, sier den spreke og engasjerte Roy Isaksen, som i helga deltok i det 54 kilometer lange Birkebeinerrennet fra

Rena til Lillehammer. For øvrig ble Roy Isaksen tildelt kommunens kulturpris for 2004.

Det kan legges til at ved Båts-

fjords to filetanlegg har det nærmest ikke vært permitteringer, noe som også gir forutsigbarhet og trygghet for de ansatte.

**LINKEN**  
NÆRINGSHAGES



morten@linken-nh.no